

Az egymásrautaltság szép kényszerében.

Csapiban a diákotthon egyik szegényes, de meghitt zugában beszélgetünk Kiefer Károly igazgatóval. Szavaink közé szüremlik a gyerekstívaj. Természetes közegünk ez, mint a halnak a víz.

Mikor kerültél az iskolához? – kérdezem.

– 1983-ban kerültem a csapi diákotthonhoz, mely akkor még négy osztállyal működött.

– Tudsz-e valamit az iskola létrehozásáról?

– Úgy tudom, hogy Kotnyek István volt az, aki először fölvetette egy olyan intézmény megalapítását, ahol a halmozottan hátrányos helyzetű, vagy veszélyeztetett sorsú gyerekek lehetőséget kaphatnának az általános iskola elvégzésére. Ebből az elképzelésből először 1973-ban egy négyosztályos, diákotthonnal működő tagiskola valósult meg a galamboki iskola keretében, aminek aztán Csapi, Nagyrécsé majd újra Csapi lett a gazdája. 1991. szeptemberétől indult meg már itt Csapiban a 8 osztályos iskola és diákotthon, ahol óvodás csoportunk is van.

– Ki segített, támogatott benneketek a 8 osztályos iskola beindításában?

– A gyermekekenti központi

állami támogatás mellett a Zala Megyei Önkormányzat 150 ezer forintot adott, valamint a felszámolt zalacsányi iskola berendezését, felszerelését. A csapi önkormányzati testület is jelentősen (1,5 millió Ft) támogatott eddig és támogat ma is bennünket. Ez az a szándékot jelzi az önkormányzat részéről, hogy folyamatosan fenn kívánja tartani intézményünket, mert az – annak ellenére, hogy Csapiból kevesen járnak ide – a községhez tartozónak érzi. A kollégium felújításra most kapunk pályázat útján 6 millió forintot, a felújítási költség felé. A tornaterem ügyében február 21-én megyünk Budapestre, Tóthossy Istvánnéhoz, a Művelődési és Köznevelési Minisztérium Nemzetiségi, Etnikai és Kisebbségi Főosztályának vezetőjéhez Tóth László polgármester úrral. Az anyagi támogatás mellett a legfontosabb számunkra Andrásfalvy Bertalan miniszter úr elvi támogatása, mely alapot adott az iskola elindításához.

– Miért volt szükség erre az elvi támogatásra?

– A megváltozott Magyarországon minden meglévő kulturális intézményt veszélyeztet az önkormányzatok rövidlátó, még min-

dig maradéktelvé "kulturápolitikája". Főleg akkor, ha az az intézmény nem egy önkormányzati testülethez tartozik, hanem megyei, vagy országos intézménynek tekinthető. Természetesen vannak olyan intézmények, ahol a feladatok megszűnté teszi kérdésessé létezésüket, de a mi esetünkben a feladat sajnos újratermelődik. Hozzánk ma 22 önkormányzat területről jönnek a gyerekek Zalából és Somogyból. Mindannyian elesett családokból származnak, akiknek kevés az esélyük a szakmaszerzésre, sokszor még az általános iskola elvégzésére is.

Mi a miniszter úrtól azt kérdeznék, hogy a kormánynak, az országnak szüksége van-e ilyen jellegű intézményre, támogatja-e továbbfejlesztését.

A válasz azért is fontos, mert iskolánkat a cigányszervezetek, a cigányértelmiség egy része a magyarság asszimilációs erőszakszerezőjének tekint. Holott ide a gyerekek nem etnikai, kisebbségi hovatartozásuk, hanem életük veszélyeztetettsége miatt kerülnek és nem erőszakkal, hanem önként jelenek meg.

Sajnos ebben az elesett rétegben a cigányság aránya a legnagyobb, de erről nem mi tehetünk.

– Vannak-e kapcsolataid cigányszervezetekkel?

– Már többször több szervezet vezetőjével találkozom, de még csak az ismerkedés állapotában vagyunk. Tényleges segítséget csak néhány önkéntestől kaptunk eddig. Sem anyagi – és itt elsősorban nem pénzre, hanem tankönyvre, szóátírra, cigány nyelvű könyvekre gondolok – sem más felajánlással nem kereset soha egyetlen szervezet sem. Pedig mi készek lennénk a cigány nyelv, a cigány folklór, közűk cigány tánc és a cigányok népi mesterségeink oktatására, csak jelentkező kéne, aki tanít. Most találunk valakit, aki kosárfonásra tanítja majd a gyerekeket.

– Nagy célokot tűztek magatok elé. (Kollégiumbővítés és felújítás, tornaterem, szakkörök.) Lesz-e rá elég pénz?

– Természetesen azt még nem tudni. De elő próbáljuk teremteni. Pályázatokat nyújtunk be és az önkormányzat is fog dőlni a fejlesztésre. Ezen a forrásokon kívül szeretnénk egy alapítványt is létrehozni, ami talán hathatós anyagi segítséget jelentene. Kérlek, ha létrejön az alapítvány, tedd közhírré a Dél-Nyugaton is.

Újabb kérdésem előtt megleptek

bennünket a még alváshoz nem elég fáradt gyerekek. Mesék, tréfás történetek, őszine kérdések, megható kérések hangzottak el, majd lassan elcsendesedtek a folyosók és hálótermek. Elindultam a buszhoz. Azon gondolkodtam, míg ösztönösen, óvatosan „csúsztatam” lefelé a jéghátú dombon, mi is legyen e riport címe.

Már Nagykanizsára ért a busz, mikor eszembe jutott az a pár mondat, mit nemrég Tóth László polgármester úrtól hallottam.

„Az iskola és a falu egymára van utalva. Az iskolának kell az anyagi bázis egy részét és a munkaerőt adó község, (Csapinak pedig kell a munkahely és az ott dolgozó minden értelmiségi.)”

A gyerekeknek pedig minden apró örömré, lehetőségre, minden ölelő, simogató kézre és minden az életben eligazító ismeretre, tapasztalatra szükségük van. Ők most ránk vannak utalva, de mi is lehetünk, leszünk ráutaltak. Így kell élnünk. Falu és iskola, ember és ember az egymásrautaltság szép kényszerében.

Kardos Ferenc